

I. Czytanie ze zrozumieniem

Historyczne wydarzenie, jakim było odzyskanie niepodległości przez Polskę w 1918 r., spowodowało niesłychaną euforię. W wielu kręgach społeczeństwa pojawiały się różne idee upamiętnienia tego wydarzenia. Najciekawszy projekt przedstawił F. Supergan: „... nawiązując do tradycji, przystąpmy do budowy wspólnego pomnika - olbrzymia... Wybierzmy miejsce tuż przy mieście, dominujące i łatwo dostępne”.

Tym dominującym i łatwo dostępnym miejscem decyzją Związku Legionistów Polskich z marca 1934 r. został potężny masyw Sowińca w Krakowie. Postanowiono również, że kopiec będzie nosił imię Józefa Piłsudskiego. 5 lipca Rada Miasta projekt uchwaliła. Monument o średnicy 111 m i 36 m wysokości zaprojektowany przez F. Mączyńskiego rozpoczęto sypać 6 VIII 1934 r. w 20 rocznicę wymarszu Kadrówki. Do Krakowa przybywały tysiące ludzi, kupowali pamiątki, znaczki, wywozili ziemię w taczkach, a w urnach przywozili ziemię z miejsc uświęconych krwią bohaterów powstań narodowych z pól bitewnych, z mogił emigrantów, zesłańców i z obszaru działalności różnych polskich instytucji na całym świecie. Wiele z nich posiadało wybitne walory artystyczne, a było ich na wystawie w marcu 1936 r. ponad 3 tysiące.

Po wojnie wszystko, co było związane z marszałkiem Józefem Piłsudskim, niszczone. Ten los spotkał i kopiec. W 1953 r. przy pomocy czołgu ściągnięto granitową płytę z Krzyżem Legionowym i zaczęto go obsadzać szybko rosnącymi drzewami, by znikł z panoramy Krakowa.

Zapewne nieoczekiwane i niezwykle wyniesienie biskupa Krakowa na najwyższy urząd w Kościele legł u źródeł zmian i w tej dziedzinie. Kardynał Karol Wojtyła, syn legionisty, wielokrotnie wspierał legionistów. W liście do płk. J. Herzoga, legionisty I brygady, napisał: „Wolanie o szacunek dla pomników przeszłości, m.in. dla pomnika Józefa Piłsudskiego na Sowińcu, jest w pełni uzasadnione”.

Ówczesny przewodniczący Rady Państwa Henryk Jabłoński poparł inicjatywę wycięcia drzew z kopca, a 23 czerwca 1980 r. powołany został do życia Obywatelski Komitet Opieki nad Kopcem J. Piłsudskiego. Wokół płk. J. Herzoga skupiła się garstka „szaleńców”, która cały wolny czas spędzała przy taczkach, poświęcając własne środki finansowe i sprzęt, by ratować niszczący kopiec. Warto więc przypomnieć ich nazwiska: Zofia Bigaj, Władysław Zielski, Witek Tukałto, Włodek Śliwczyński, Adaś Słupek, Jurek Bukowski, Andrzej Fischer czy piszący te słowa Władysław Grodecki. To w znacznej mierze dzięki nam kopiec istnieje do dziś, bo w latach 1980-90 kopiec odnawiano wyłącznie siłami społecznymi. Dziś robią to firmy specjalistyczne z funduszy miejskich i państwowych.

Władysław Grodecki, *Mogila mogił.* [w:] „Płomyczek” 7/8-9/06, listopad 2007, s. 6-7.

1. W zamieszczonym tekście omówiono:

- A) scenariusze walk o wolność narodu
 B) historię jednej z pamiątek narodowych
 C) krakowskie tradycje narodowe
 D) historię powstań narodowych

2. Kopiec Józefa Piłsudskiego powstał na Sowińcu ze względu na:

- A) dogodne dla mieszkańców położenie
 B) historię tego miejsca
 C) poszanowanie woli Karola Wojtyły
 D) walory krajobrazowe tego miejsca

3. Kopiec Józefa Piłsudskiego usypano, by upamiętnić:

- A) ofiary II wojny światowej
 B) bohaterów powstania warszawskiego
 C) zwycięstwo nad faszyzmem
 D) odzyskanie niepodległości

4. Autor zamieszczonego tekstu przedstawia siebie samego jako:

- A) przeciwnika wycinania drzew z kopca
 B) inicjatora akcji usypania kopca
 C) entuzjastę akcji odnowy kopca
 D) doradcę przewodniczącego Rady Państwa

5. Autor artykułu napisał, że budulec kopca stanowi:

- A) drewno najwyższej jakości
 B) piasek znad polskich rzek
 C) ziemia z pól bitewnych
 D) kamień z mogiły poległych Polaków

6. Akcja z 1953 r. miała na celu:

- A) obudzić patriotyzm Polaków
 B) uspić pamięć o bohaterach narodowych
 C) pokrzepić ducha narodu
 D) wskrzesić szacunek Polaków dla historii

II. Nauka o języku

7. Przymiotnik nie odmienia się przez:

- A) liczby
 B) rodzaje
 C) przypadki
 D) osoby

8. Tylko spójniki zawiera szereg:

- A) z, na, i
 B) po, oraz, ale
 C) ja, więc, od
 D) że, lub, toteż

9. Wyrażenie przyimkowe znajduje się w zdaniu:

- A) Był nad morzem.
 B) Miał nie jeden, lecz tysiąc problemów.
 C) Tylko ona знаła całą prawdę.
 D) Radził sobie doskonale.

10. Czasownik przechodni jest zawarty w zdaniu:

- A) Czekaliśmy 2 godziny.
 B) Nakreślił parę słów.
 C) Ciągle biegł przed siebie.
 D) Długo śmiała się z tej historii.

11. Prawidłowo nazwano przypadek rzeczownika w zdaniu:

- A) Przeskoczył przez płot. - mianownik B) Opowiadała o wojnie. - miejscownik
 C) Nie słuchał swego nauczyciela. - biernik D) Patrzyła na nich przez łyż. - dopełniacz

12. Czasownik dokonany znajduje się w zdaniu:

- A) Wcale nie napiszę tego zadania!
 B) Rozglądał się dookoła.
 C) Będziesz wreszcie czytać tę lekturę?
 D) Zawsze uciekała przed problemami.

13. Nieprawidłową formę ma rzeczownik w zdaniu:

- A) Ciągłe mówi o swoich przyjaciółach. B) Ryba umknęła przez oka sieci.
 C) Spotkali się z Rosjaninami. D) Grzecznie pozdrowił hrabię.

14. Nie stopniuje się przymiotnik:

- A) żalosny B) uroczy C) wyraźny D) młodzieżowy

15. Formę trybu rozkazującego ma czasownik w zdaniu:

- A) Zjadłbym coś. B) Rozkazuję ci milczeć.
 C) Chodźmy już do domu. D) Masz wiadomość od kolegi.

16. Prawidłowo podkreślono rdzeń wyrazów pokrewnych w szeregu:

- A) kwiat, kwiecisty B) szkoła, szkolny C) wiara, wierzyć D) krzyk, wykrzyczeć

17. Błąd ortograficzny jest w zdaniu:

- A) Uległ presji otoczenia. B) Bała się żmii.
 C) Na szyi miała łańcuszek. D) Silnik uległ awarii.

18. Wyrazy bliskoznaczne zapisano w szeregu:

- A) poważny, powaga B) przyjaźń, wrogość C) róża, fiołek D) smakołyki, łakocie

III. Literatura

19. Ania Shirley, bohaterka książki pt. „Ania z Zielonego Wzgórza”, odzyskała zaufanie pani Barry, gdy:

- A) wygrała konkurs recytatorski B) ocaliła życie Minnie May
 C) zaprosiła ją na szkolny bal D) pomogła Dianie w nauce

20. Zabawa Ani i jej koleżanek na łodzi zakończyła się:

- A) kłótnią dziewczynek B) zatonięciem łodzi C) interwencją policji D) chorobą Ani

21. Harry Potter („Harry Potter i komnata tajemnic”) sprezentował Zgredkowi wolność, prowokując Malfoya do:

- A) rzucenia brudnej skarpetki B) wypowiedzenia zaklęcia
 C) ucieczki przed bazyliiszkiem D) pozostania w Komnacie Tajemnic

22. Ula Zalewska (w powieści pt. „Ten obcy”) podjęła pracę, aby:

- A) zapewnić sobie samodzielność B) pomóc przyjaciółce w kłopotach
 C) zdenerwować ojca D) zrehabilitować Zenka w oczach ludzi

23. Bohaterowie powieści pt. „Ten obcy” zdecydowali się na kradzież jabłek, ponieważ:

- A) byli głodni B) zawsze lekceważyli zasady moralne
 C) ulegli fascynacji Zenkiem D) pragnęli nowych doznań

24. Aniela, bohaterka książki pt. „Kłamczucha”, najlepiej potrafiła:

- A) grać na scenie B) malować obrazy C) piec ciasta D) opiekować się dziećmi

25. W Poznaniu Aniela podjęła pracę w charakterze:

- A) pomocy domowej B) korepetytorki C) opiekunki do dzieci D) kelnerki

26. W balladzie pt. „Świtezianka” czytamy o strzelcu, który:

- A) upolował niedźwiedzia B) zdradził dziewczynę
 C) porzucił swój zawód D) bał się dzikich zwierząt

27. Zdarzenia przedstawione w balladzie pt. „Świtez” rozgrywają się:

- A) w gwarnym mieście B) nad jeziorem
 C) w niedostępnych górach D) nad brzegiem morza

28. Balladę jako gatunek literacki cechuje występowanie:

- A) częstych zwrotów akcji B) morału
 C) łagodnego nastroju D) zdarzeń fantastycznych

29. Bohaterowie ballad Adama Mickiewicza to przeważnie:

- A) wróżki i krasnoludki B) ludzie pracy C) strzygi i upiory D) dzieci

30. W powieści jako gatunku literackim wydarzenia przedstawia:

- A) jeden z bohaterów B) narrator C) autor utworu D) osoba mówiąca